

Piranesi Architetto dis. et inc.

inrichting prentententoonstelling / MSK - Gent

ssa/41

De inrichting onderstreept het documentaire karakter van een tentoonstelling die het 'gepubliceerde' werk van Giambattista Piranesi in zijn artistieke en intellectuele context plaatst. De prenten, de monumentale verzamelbanden en de referentiestukken worden voor het grootste deel op tafels gelegd. Als in een leeszaal waar het studiewerk onverhoeds werd onderbroken, onthult de schikking van de documenten significante verbanden; suggereert ze fragmenten van verhalen. De wanden van het museum worden selectief gebruikt. Ze worden ingezet om de begeleidende teksten te afficheren, en om een bijzondere, verzelfstandigde plaats te geven aan een uitgezocht deel van de collectie. Aan de wand kan de "zuil van Trajanus" haar gehele verticale ontwikkeling tonen, de "Campo Marzio" verschijnen als een in het marmer gesneden plan, de "Vedute" de mechaniek van hun perspectief voor het oog ontplooiën.

De tafels zijn geen meubels. Het schrijnwerk vormt vaste, aaneengesloten, rechte stroken. De modulaire tafelbladen zijn gemonteerd op dwarse, regelmatig opgestelde, rechthoekige schijven. In de hemisfeer - de zuilenzaal van het MSK - waar het licht niet kan worden geregeld, vormt dit systeem de basis waarop een tijdelijk prentenkabinet wordt opgetrokken.

De expositie ontwikkelt zich over een parcours dat in dit vrijstaande, besloten kabinet begint. Het kabinet heeft het karakter van een paviljoen. Het realiseert een verdichting op de ampele ruimte van het museum. Het zondert de bezoeker af om hem in te wijden in het complexe kunstenaarschap van Piranesi.

Het ontwerp is er niet op gericht om het argument van de tentoonstelling scenografisch te ontvouwen. Het introduceert een intermediair schaalniveau dat de toenadering tot de stukken faciliteert in de weidse omgeving van de museumzalen. Maar tegelijk stelt het een strenge, metrische orde tegenover de gevoelige verbuigingen van Van Rysselberghe's architectuur. In de vleugel aan de Hofbouwlaan wordt de wandarticulatie getemperd door het optrekken van de steengrijze kleur van de lambrisering tot aan de bovenste muurlijst. Aldus wordt de lengteontwikkeling van de galerijen versterkt, en vrij spel gegeven aan de tektonische modellering van de toegevoegde structuur.

Door zijn configuratie, zijn plaats en zijn dimensies heeft het kabinet een cruciale rol in de architecturale koppeling van tentoonstelling en museum. In de hemisfeer neemt het rechthoekige grondplan de maat van de vloerkuil. De verdiepte ligging wordt aangewend om de hoogte van het dakvlak af te regelen op de horizon van het forum, en op de plintheogte van de achterste zalen. Het kabinet bezet het doorgaans quasi lege centrum van het museum zonder het open doorzicht over zijn symmetrieas te belemmeren.

Op die as, in het midden van het kabinet, is een kamer voor de "Carceri d'invenzione" voorzien. Ze is gekeerd naar de trap die de achterste zalen bedient. De "Carceri" hebben zo hun plaats in het beginsegment van de tentoonstelling, terwijl ze zich op het einde van het parcours aandienen. Dit bekrachtigt hun opmerkelijke positie in het oeuvre van de kunstenaar. Piranesi realiseerde de reeks in het begin van zijn loopbaan, om ze later met twee prenten aan te vullen en het geheel te herwerken. De diepzwarte, fascinerende "Carceri" fungeren als een excursus van het tentoonstellingsargument; ze bevinden zich in de marge van het traject, maar in de het hart van het museum.

PI RA NE SI

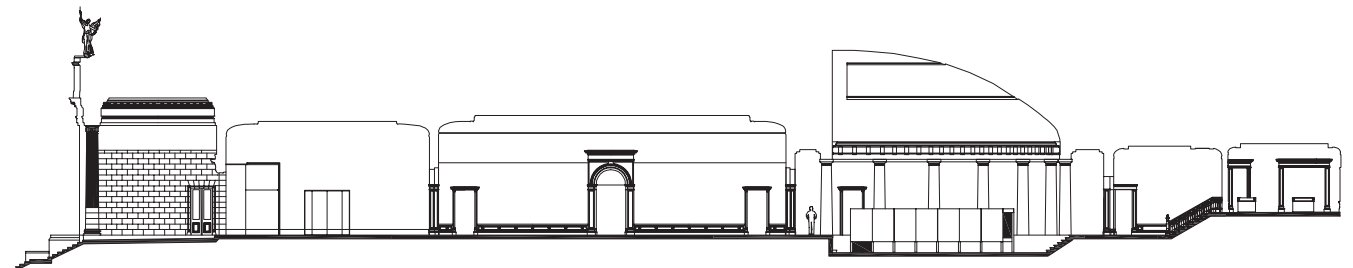
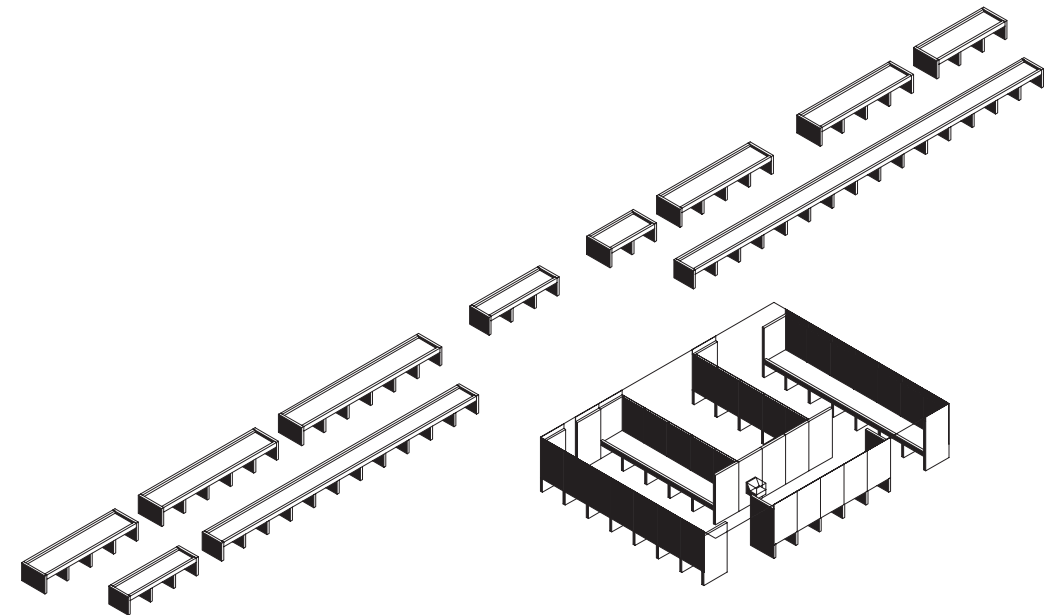
tentoonstellingsarchitectuur voor "Piranesi – de prentencollectie van Universiteit Gent" 20/9/2008-18/1/2009
in Museum voor Schone Kunsten Gent, curatoren M. Delbeke, D. De Meyer & B. Verschaffel
in opdracht van de UGent

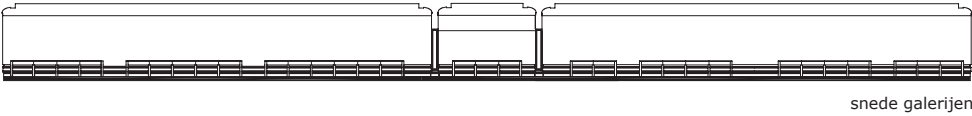
ontwerp 2008

ontwerpers: Guy Châtel & Kris Coremans

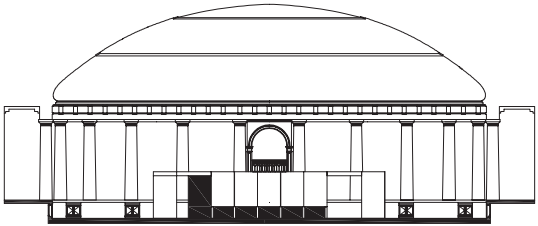
mmv. T. Verfaillie

ism. Bas Rogiers (grafisch ontwerp)

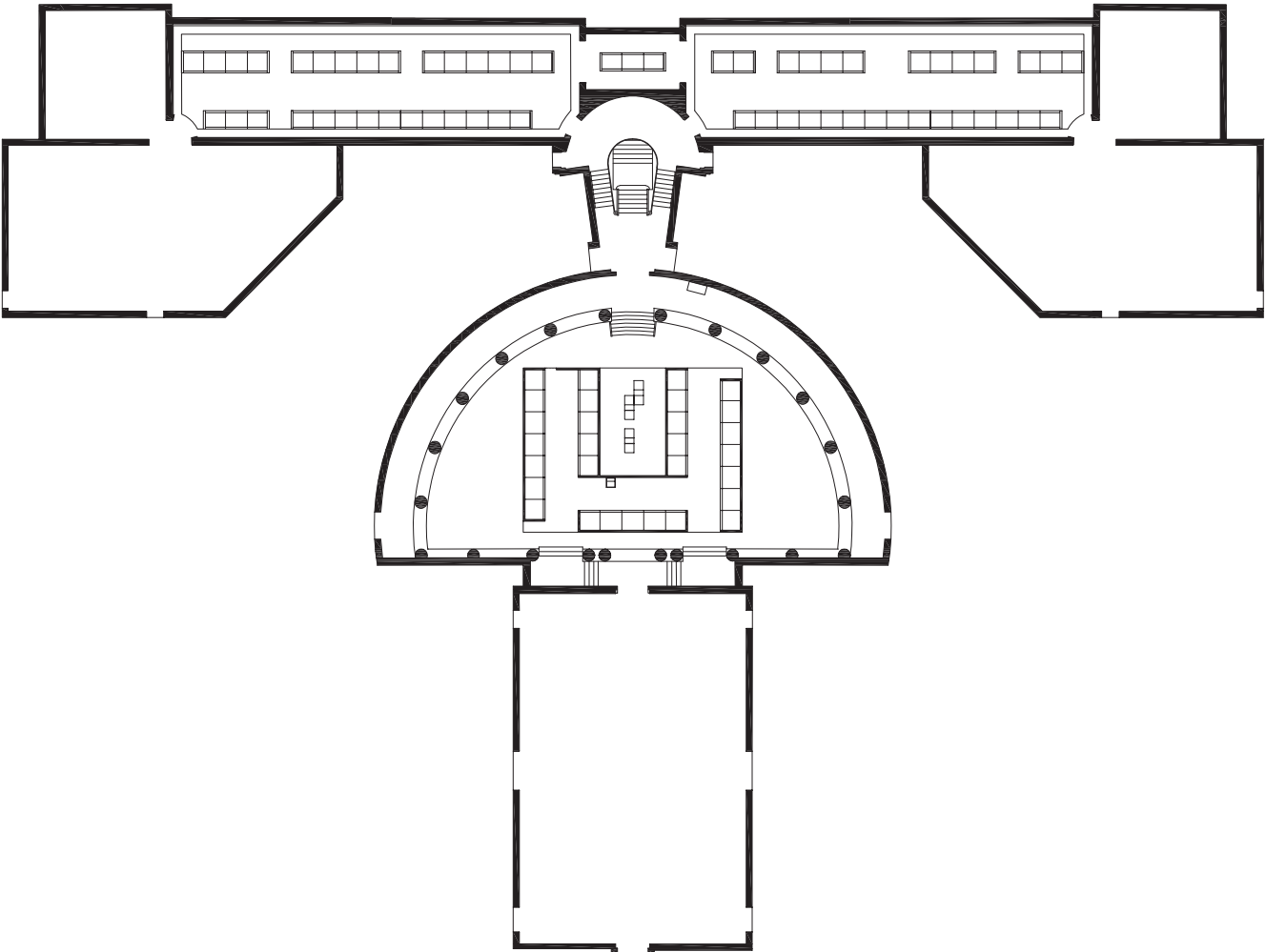

snede galerijen

snede hemisfeer

grondplan